

ДЕВЕТНАДЕСЕТИ НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС

**„МЛАД ИКОНОМИСТ“ - 2023:
„ГЛАСЪТ НА МЛАДИТЕ ЗА СИЛНА ИКОНОМИКА»**

на тема:

**“ ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО В БЪЛГАРИЯ: ДА ОТКРИЕМ НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ,
СТИМУЛИ И ПЕРСПЕКТИВИ ЗА МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ИКОНОМИКАТА “**

(Анотация)

Предприемачеството като стопанска дейност, базирана на внедряване на идейни проекти, нови знания и изобретения получава в съвременния свят силен тласък за развитие както поради нуждата от технологичен прогрес, така също и за преодоляване на редица структурни кризи, с които трябва да се справя обществото.

Предприемачеството в България придобива важно стратегическо значение за модернизация на икономиката и включването ѝ с нови бизнес модели в европейския и глобален процес на преход към чиста енергия и дигитализация с въвеждането на изискванията за климатично-неутрална икономика. Тези процеси в социално-икономическото развитие на България създават нови предизвикателства пред образованието и обучението, за да отговори на нуждите на бизнеса и на бъдещата реализация на подрастващите в професионален и житейски план. Въвеждането на обучение по предприемачество в училищата от 2017 г. е в отговор на потребностите от развитие на предприемаческия модел на обучение като система от ключови компетентности на подрастващите и тяхната подготовка за живота.

Целта на настоящия Национален конкурс е да стимулира нови идеи за повишаване на стопанското значение на предприемачеството за осигуряване на заетост, доходи и иновации. Предприемачеството винаги е конкретна изява на икономическа свобода на стопанските агенти, но историята показва, че бизнес средата е много важна, за да се утвърждава успешно предприемаческата инициатива за стартиране на предприятие.

Като осмисляме добрите и успешни примери от миналото можем да си пожелаем те да се допълват и разширяват на съвременния етап и поради това предприемачеството заслужава по-добро разбиране, оценка и

подкрепа. Трябва да осмислим и историческите доказателства за високия предприемачески дух на българската нация през различни епохи, представени убедително от авторски колектив от учени в публикуваната в м. февруари 2023г. от Агенцията за насърчаване на малките и средни предприятия (МСП) монография „Историята на предприемачеството в България“.

Съществен интерес представляват както разработването на теми за актуалните проблеми на начините за стимулиране на предприемачеството, така също и оценката на осигуряваната подкрепа с мерки и програми от държавни и европейски институции. Поради това насърчаваме участниците в Конкурса да търсят връзката на съвременността с историческия опит на България в предприемачеството и да споделят нови идеи при оценката на проблемите на управленческата организация и държавната политика за подкрепа.

С авторска разработка на есе, концепция, включително авторова идея и предприемачески проект в Конкурса могат да участват както самостоятелно отделни кандидати (обем на текста не по-малко от 15 стандартни страници), така също и колектив от двама до трима участника като съавтори (обем на текста не по-малко от 25 стандартни страници).

Предприемачеството в нашата страна е важна област на икономическата политика за насърчаване и подкрепа модернизацията на социално-икономическото развитие в условията на преход към климатично неутрална и дигитализирана икономика. Предприемачеството е изправено пред необходимостта да преодолява много предизвикателства пред бизнеса и икономиката в последното десетилетие, които обуславят неизбежно натиск за промени в начина на живот на индивида и обществото, в условията на труд, управлението на кризи, реструктурирането на различните сфери на основата на новите информационни и комуникационни технологии, в отношението и подхода на обществото и бизнеса към процесите на глобализация. Положително е, че за периода 2021-2022г. Министерството на икономиката и индустрията (МИИ) потвърждава с годишните отчети за развитие на малки и средни предприятия, че е постигнат напредък и съответствие с целите на Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021-2027 г., с която се определя рамката на политиките за малките и средните предприятия (МСП) в България.

Заслужава внимание разкриването на основните фактори за конкурентоспособността на стартиращи предприятия, в т.ч. и на МСП включително за създаването на ефективни производства на стоки и услуги, търсени на пазарите, с достъп до финансиране и кредитиране, използването на ИКТ решения и дигитализация на процесите, наличието на квалифицирани кадри и ефективното екологосъобразно използване на

ресурси. Част от факторите за създаването и растежа на стартиращите предприятия са свързани с наличието на информация и знания, както и използването на иновативни технологии на глобално и местно равнище.

В обхвата на Националния конкурс „Млад икономист 2023“ за предприемачеството се включват разработването на идеи и предложения за стартиране на предприятия и бизнес за нововъведения и технологически прогрес в двата ключови сектора: икономиката и образованието, като най-важни движещи сили за модернизация на икономиката.

Първо, дискусиата за предприемачеството може да допринесе за стимулиране на реализацията на нови бизнес идеи с подкрепа от държавата и обществото. Това означава интензифициране на практическото реализиране на Концепция 4.0 (Икономика 4.0 и Образование 4.0) чрез ускоряването на приложението и усвояването на цифровите технологии във всички области на живота и засилване на ролята на научните изследвания и на методите на научно-приложен анализ.

Второ, образованието може да подпомага предприемачеството като част от социалната сфера, в която се осъществява възпитание, обучение и придобиване на съвкупни знания, умения, компетенции, ценности, социални убеждения и навици. То се организира на различни равнища чрез съчетаването на теоретичната подготовка с практиката в реални или симулативни обучителни условия. Актуалността на образованието по предприемачество се детерминира от качеството на преподаването, самоподготовката, изпитните процедури, използваната учебно-материална база, информационно осигуряване, пазарно търсене на квалификация, ефективно управление и др.

Очакваме Вашите идеи и за това как бизнесът може да подпомага обществото да се подобри образованието, за да бъде това в крайна сметка по-добре както за бизнеса и за икономиката, така и за отделния индивид

Участниците имат свободата да избират сами темата на разработката за Конкурса.

Примерни теми могат да бъдат препоръчани в следните области:

- **Предприемачество:** изборът на бизнес идея, стимули за успех и управление на риска.
- **Форми на предприемачеството.** Стартиращите предприятия и приложението им в отделни сектори и икономически дейности, включително в развитието на информационни технологии и услугите,

социално предприемачество, занаятчийство, предприемачество в селските райони и творческите индустрии, вкл. на регионално ниво.

- Предприемачество за опазване на околната среда, устойчиво развитие и икономически растеж
- Предприемачество за иновации, конкурентоспособност и Индустрия 4.0
- Подкрепа на предприемачеството с икономически мерки и инструменти на политиката на държавните институции;
- Подкрепа на предприемачеството от фондове и програми на ЕС.
- Поуки от опита на предприемачеството у нас и в чужбина и предложения за насърчаване на предприемачеството
- Идеи и добри практики за насърчаване на обучението по предприемачество в училищата и предприемаческата трансформация на българските висши училища.
- Как да се подобрява предприемаческата управленска култура с подкрепата за обучението по предприемачество?

Предстои ни работа за по-нататъшна модернизация на социално-икономическото развитие на страната ни чрез изпълнението на Националната програма България 2030г.

Необходими са ни поуки от натрупания собствен опит !

Младите хора на България предстои да поемат щафетата от по-старите поколения за постигането на целите на бъдещото по-устойчиво и по-справедливо развитие на българската икономика!

Очакваме Вашата инициатива за участие в Деветнадесетия Национален конкурс „Млад икономист-2023г“!

Уважаеми участници в конкурса,

При написването на есето задължително трябва да се стремите да изложите Вашите възгледи и оценки относно предметната област на конкурса: обобщаване на идеи, предложения и препоръки за развитието на предприемачеството в България. Това означава съдържанието на есето или авторската разработка да включва три части:

Първо, кратко въведение с постановъчен характер, включващо обосновка на основната идея на автора като цел и задачи на разработката, изясняване на структурата на поставяните на разглеждане идеи и проблеми, както и на основните хипотези и ограничения на предлагания анализ ;

Второ, съдържателна част, включваща както конкретни анализи по избраната тема за предприемачеството, така също и конкретни Ваши оценки (евентуално решения) и обобщения, припознати в триадата „дейности-ресурси-ефекти“ на предприемачеството в конкретния анализ в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план.

Трето, заключителна част се свързва с обобщена конкретизация на поуките от извършеното проучване: извеждане на добри примери, навременни/ненавременни мерки (факторна определеност, отговорност), констатирани изводи, положителни страни или пропуски в управлението на предприемаческата дейност или в политиката за подкрепа на предприемачеството в нашата страна.

Организационният комитет на Националния конкурс „Млад икономист”, провеждан от Съюза на икономистите в България под надслова „Гласът на младите за силна икономика” пожелава на всички участници - ученици, студенти, докторанти, млади специалисти и предприемачи, успешно представяне с идеи и предложения на нови решения в полза на развитието на предприемачеството в България.

ОТ ИМЕТО НА ОРГАНИЗАЦИОННИЯ КОМИТЕТ:

Проф. д-р Татяна Хубенова-Делисивкова
Председател на УС на СИБ и на Организационния комитет на
Националния конкурс „Млад икономист- 2023”

Проф. д-р ик.н. Нено Павлов
Зам. председател на УС на СИБ, Главен координатор на
Националния конкурс „Млад икономист- 2023”

София, 26 януари 2023г.